

Competențe de bază
și
de comunicare
pentru
Muncitorii din domeniul
construcțiilor

Versiunea rezumativă
Îndrumător
și
Materiale didactice

Competențe de bază

Formarea competențelor de bază și de comunicare pentru muncitorii slab-calificați din
cinci sectoare europene de activitate

Education and Culture

Leonardo da Vinci

COMPETENȚE DE BAZĂ

În ultimii ani, în majoritatea țărilor europene, chestiunile legate de competențele de bază ale muncitorilor au reușit, în mod deosebit, să atragă atenția, în special în ceea ce privește „literația funcțională” și „numerația funcțională”. Acestea sunt definite ca: *abilitatea de a citi, a scrie și a vorbi într-o anumită limbă și, totodată, de a avea noțiuni de matematică la un nivel care să le permită să îndeplinească activități zilnice specifice, la locul de muncă și în societate, în general.*

Curricula de față este destinată tuturor celor implicați în educația adulților. Este alcătuită din module distincte, flexibile, ce permit adaptarea la condițiile specifice fiecărui curs (durată, numărul de participanți, domeniu etc.), capitolele oferind informații despre grupul țintă, literație, numerație, abilitățile de comunicare și sociale.

Scopul principal al acesteia este de a oferi suport în formarea competențelor de bază ale muncitorilor slab calificați din domeniul construcțiilor, în sensul îmbunătățirii abilităților lor de scriere, citire și socotire (calcul aritmetic, unități de măsură, înțelegere a textelor etc.). De asemenea, nu este neglijată importanța abilităților de comunicare și a celor sociale cerute în domeniul de referință.

LITERAȚIA: NOȚIUNI DIDACTICE

Conținutul și scopul învățării

Citirea și înțelegerea sensului semnelor și simbolurilor: Concentrarea atenției pe chestiuni legate de sănătate și siguranța muncii!!

- 1 Informarea cursanților despre diferitele tipuri de semne și simboluri aflate în zonele de construcție (semne de interdicție, de obligare, de avertizare, de siguranță, de pază contra incendiilor) pentru a-i învăța cum să le diferențieze;
- 2 Asocierea fiecărui simbol /semn cu sensul specific și corect
- 3 Redarea sensului fiecărui mesaj (simbol /semn) colegilor sau altor persoane (trecători, clienți, alți angajați din firmă);
- 4 Prezentarea acelor semne legate de actualul loc de muncă al cursanților (exemplele vor fi alese luând în considerare experiența practică a acestora);
- 5 Conștientizarea cursanților (alegând să prezentați semne /simboluri din domeniul construcțiilor) asupra chestiunilor legate de sănătate și siguranță personală.

Începeți cu noțiunile de bază (alfabetul, ordinea alfabetică): Concentrarea atenției asupra vocabularului legat de locul de muncă!

În ceea ce privește dobândirea abilităților de scriere nu trebuie pierdut din vedere faptul că mulți dintre muncitorii din construcții provin din Europa de Est, din țări al căror alfabet este diferit de cel latin (chirilic, grecesc). În aceste condiții partea de literație a cursului va trebui să înceapă de la noțiunile de bază (învățarea alfabetului).

Țineți seama de:

- Relevanța practică a materialelor didactice și a exemplelor pe care le veți folosi; de asemenea, de legătura pe care o au acestea cu experiența practică a cursanților; (de exemplu, la partea referitoare la ordinea alfabetică folosiți numele celor din grup pentru exemplificări);
- Axați-vă predarea pe relevanța conținutului orelor de curs pentru actualul lor loc de muncă (de exemplu, noțiuni de vocabular, termeni, cuvinte legate de limbajul folosit la muncă: unelte de lucru, utilaje etc.).

Exerciții simple de scriere: Concentrarea atenției pe relevanța acestora în viața de zi cu zi!

Exercițiile practice trebuie orientate, printre altele, pe modul de completare a unui formular, întocmirea unor liste (necesar de materiale, de exemplu) și alcătuirea unor dosare complete și corect întocmite.

Țineți seama de:

- Folosiți materiale didactice autentice (diverse formulare cu care se întâlnesc mereu în viața de zi cu zi: de la diverse oficii, instituții, cereri de angajare tipizate etc.)
- Cereți-le cursanților să-și aducă propriile formulare
- Exercițiile de completare a formularelor pot reprezenta punctul de plecare pentru schimburi de experiență, analiză constructivă a abilităților fiecăruia, a punctelor tari și slabe, discuții despre întâmplări de succes sau eșecuri din trecut, perspective de viitor etc. Aceste exerciții de scriere de bază devin astfel partea practică a dezvoltării abilităților de comunicare și sociale, cursanții învățând efectiv cum să își transmită informații unul altuia.
- Exerciții precum completarea unui CV sau a unui formular de angajare pot reprezenta partea scrisă pregătitoare pentru interpretarea diverselor roluri în clasă (simularea unui interviu pentru obținerea unei slujbe, de exemplu), exersând, în acest mod, și pentru partea de dezvoltare a abilităților sociale.

Exerciții de citire: Concentrarea atenției pe filtrarea informațiilor importante legate de locul lor de muncă!

Înțelegerea textului include exerciții și activități în clasă legate de modul în care pot fi obținute informații de la cei care îi instruiesc și /sau din diverse cataloage, broșuri, pliante. Cursanții vor învăța atât să citească și să verifice o factură, un aviz de însoțire a mărfii etc. cât și să transmită mai departe colegilor mesajul descifrat. Tot în această parte pot fi folosite texte sau înștiințări despre siguranța muncii sau despre proceduri de manevrare /manipulare, stocare etc. Există o diversitate mare de texte și manuale care pot fi citite cu atenție și rezumate colegilor.

Țineți seama de:

1. Toate exemplele pe care le veți da luați-le din sfera lor de activitate (cataloage, broșuri etc.);
2. Întotdeauna prezentați relevanța a ceea ce predați pentru viața lor de zi cu zi (cum toate aceste cunoștințe le ușurează munca și viața);
3. Pentru a obține rezultate bune de la cursanți combinați permanent, la clasă, activitățile de scriere cu cele de citire;
4. Motivați-vă mereu cursanții să-și compare rezultatele, în acest fel dezvoltându-le și abilitățile de comunicare.

Materiale didactice folosite în secțiunea *Literație*

Exercițiile propuse se găsesc în partea a doua a curiculei. (*Materiale didactice*) și acoperă următoarele subiecte: Semne și simboluri, Ordinea alfabetică, Completarea formularelor, Filtrarea informațiilor, Înțelegerea informațiilor primite

NUMERAȚIA

Conținutul și scopul învățării

Concentrarea atenției pe relevanței celor învățate pentru viața de zi cu zi și la locul de muncă!

În scopul formării competențelor de bază în domeniul numerației cursul trebuie legat strict de sarcini și îndatoriri din domeniul construcțiilor. De exemplu, fiind foarte important pentru un muncitor constructor să știe să amestece corect diverse materiale, metodele și aplicațiile practice cuprind diverse exerciții care combină volume, unități de măsură, proporții și relații de proporționalitate. Un alt scop al cursului își propune să fie acela de a îmbunătăți capacitatea persoanelor participante de a se folosi deopotrivă de elemente matematice și de limbă (de exemplu, atunci când se întocmește un necesar de materiale) și de a găsi modalitatea de calcul potrivită pentru a ajunge, în urma calculelor, la rezultatul dorit.

Exercițiile propuse acoperă următoarele subiecte:

1. Noțiuni de bază în numerație
2. Operații aritmetice de bază
3. Măsuri
4. Transformarea unităților de măsură
5. Unități de măsură pentru lungime
6. Perimetrul și aria
7. Proporții

Alte elemente importante în formarea competențelor de bază ale muncitorilor din construcții sunt:

- Forme geometrice și spații
- Numere întregi
- Numere negative
- Frații
- Unități de măsură în sistemul zecimal
- Procente întâlnite în viața de zi cu zi
- Transformări ale unităților de măsură pentru lungime
- Exerciții combinate – numerație, aritmetică, calcule (de exemplu, pentru calculul corect al cantităților ce trebuie amestecate)

Țineți seama de:

- Treceți prin toată matematica de bază și asigurați-vă că toată lumea a înțeles conținutul celor expuse (adunări, scăderi, înmulțiri și împărțiri);
- Nu-i grăbiți, lăsați-le suficient timp să-și rezolve exercițiile;

- Dați relevanță practică tuturor exemplurilor și materialelor didactice pe care le folosiți și rămâneți în domeniul lor de experiență (de exemplu, la exerciții legate de amestecul materialelor, considerați nisipul materialul de exemplificat);
- Faceți relevant conținutul materiei pentru actualul lor loc de muncă: concentrați-vă atenția pe tot ce are legătură cu acesta (vezi pagina următoare);
- Folosiți material didactic autentic; de exemplu, diverse materiale tipizate cu care se întâlnesc în viața de zi cu zi)
- Cereți-le și motivați-i să-și aducă materiale proprii;
- Exercițiile pot constitui întotdeauna fundamentul schimbului de experiență, al analizei constructive a abilităților și a punctelor tari și a punctelor slabe ale fiecăruia, al discuțiilor despre eșecuri sau succese din trecut și al perspectivelor viitoare etc.
- Având ca punct de plecare exercițiile de bază privind numerația se poate dezvolta partea de formare a abilităților de comunicare și a celor sociale (cursanții învățând cum să-și transmită unul altuia informațiile).
- Exercițiile pot constitui partea scrisă pentru interpretarea unor roluri la clasă (ca aplicație practică a dezvoltării abilităților sociale).
- Exercițiile se efectuează individual ca formă de verificare a înțelegerii. Comparați rezultatele în clasă.

Materiale didactice folosite în secțiunea *Numeratie*

Exercițiile propuse se găsesc în partea a doua a curicului. (*Materiale didactice*) și acoperă următoarele subiecte:

1. Noțiuni elementare de numerație
2. Utilizarea operațiilor aritmetice
3. Unități de măsură
4. Transformări ale unităților de măsură
5. Transformări ale unităților de măsură pentru lungimi
6. Calculul perimetrului și al ariei
7. Calculul suprafeței pereților
8. Calcularea proporțiilor

ABILITĂȚI DE COMUNICARE

Conținutul și scopul învățării

Concentrarea atenției asupra a ceea ce este relevant pentru viața de zi cu zi, la locul de muncă!

Pentru dezvoltarea abilităților sociale ale cursanților, un accent deosebit se va pune pe rezolvarea situațiilor conflictuale și pe discuții asupra comportamentului în diverse situații. Munca în echipă (interpretarea unor roluri, imitarea unor situații concrete de la locul de muncă etc.) se va orienta atât spre dezvoltarea abilităților de vorbire (cum să se prezinte, cum să răspundă într-un mod potrivit, cum să ofere informații relevante colegilor, superiorilor, altor angajați, colaboratorilor externi etc.) cât și asupra înțelegerii comunicării verbale (explicații și instrucțiuni simple necesare în îndeplinirea sarcinilor de serviciu).

Formarea aptitudinilor sociale a muncitorilor va fi orientată, în plus, spre:

- Consolidarea echipei (*team building*)
- Dezvoltarea sentimentului de apartenență la grup (*team awareness*)
- Dezvoltarea spiritului de echipă
- Responsabilitatea socială individuală în cadrul grupului
- Co-operarea între colegi
- Îmbunătățirea formei de ajutor reciproc

Țineți seama de:

- 1 Asigurați-vă că ați creat o atmosferă pozitivă, deschisă și de încredere, în care fiecare cursant se simte confortabil, liber să comunice și să-și exprime opțiunile;
- 2 Nu faceți presiuni asupra lor, asigurați-le timp suficient să poată comunica;
- 3 Faceți-vă cursanții conștienți de faptul că *a comunica* este esențial pentru munca în construcții. De asemenea, că, atât pentru siguranța lor cât și pentru reușita întregii echipe, este deosebit de important să știe să transmită informații în mod clar.
- 4 Învățați-i să comunice respectând următoarele principii:
 - a) să vorbească întotdeauna clar;
 - b) să prezinte ceea ce au de spus repede, dar, în același timp într-un mod care să poată fi înțeles;
 - c) să se limiteze la fapte;
 - d) să nu omită fapte importante;
 - e) să prezinte evenimentele în ordinea întâmplării lor.
- 5 Dați relevanță practică tuturor exemplelor și materialelor didactice pe care le folosiți și rămâneți în domeniul lor de experiență;
- 6 Pentru a face relevant conținutul materiei pentru ceea ce fac ei la locul de muncă, folosiți materiale autentice cu care se întâlnesc zi de zi la locul de muncă
- 7 Cereți-le cursanților și motivați-i să-și aducă materiale proprii și să dea exemple cunoscute de ei.

Familiarizați-i cu diferitele roluri și funcțiuni din cadrul unei echipe:

- Cine face ce pe șantier?
- Cui îi revine ce responsabilitate?
- Cum acționăm cu toții ca o echipă?
- Cine se află în relație de lucru cu cine?
- Cine dă ordine și cine le primește?
- Sunt cu toții organizați la același nivel sau nu?

Atunci când faceți exerciții practice în care descrieți imagini sau ascultați descrierile acestora, concentrați-vă atenția asupra abilității cursanților de a:

- aprecia distanțe, proporții sau relații de asemănare;
- accepta punctul de vedere al celorlalți;
- reda descrierea celorlalți.

Exercițiile pot constitui, de asemenea, un bun prilej de schimb de experiență, de exprimare constructivă a opiniilor despre abilitățile fiecăruia, despre punctele tari și punctele slabe, de discuții libere despre succese și eșecuri trecute, perspective viitoare etc.

Exercițiile pot reprezenta partea scrisă pregătitoare pentru interpretarea unor roluri ce pot fi jucate în clasă (exersând, astfel, în mod practic, dezvoltarea abilităților lor sociale).

Materiale didactice folosite în secțiunea *Abilități de comunicare*

Exercițiile propuse se găsesc în partea a doua a curiculei (*Materiale didactice*) și acoperă următoarele subiecte:

- Consolidarea echipei (*team building*) și sentimentul de apartenență la grup (*team awareness*)
- Spiritul de echipă
- Co-operarea între colegi
- Îmbunătățirea ajutorului reciproc

Leonardo da Vinci

© 2006 BEST Institut für berufsbezogene Weiterbildung und Personaltraining, Vienna, Austria
Print: Plankopie Eder, Vienna, Austria

Această lucrare a fost elaborată în cadrul proiectului pilot LEONARDO DA VINCI
“Formarea competențelor de bază și de comunicare pentru muncitorii slab-calificați din cinci sectoare europene de activitate”

Acest proiectul a fost elaborat cu sprijinul Comisiei Europene, în cadrul programului LEONARDO DA VINCI. Reflectă doar punctul de vedere al autorilor, C.E. nefiind răspunzătoare pentru utilizarea ulterioară a informațiilor prezentate.

Număr proiect: A/04/B/F/PP-158.132

Nu are scop comercial, putând fi descărcat – până în 30 septembrie 2009 – de pe pagina de web a proiectului:

<http://www.basic-skills-for-work.org>